

Topic- याठ- 1 "ਬਾਗ ਦੀ ਮੈਰ"

ਧਿਆਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਓਂ,

ਮਾਹਿਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਭਰੀ ਸਤਿ ਕੀ ਅਕਾਲ ਮੌਕੇ ਗੁਰਯ੍ਵੀਤ ਈਰ, ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੰਜਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮੰਥੀਧਿਤ ਯਾਠ- 1 "ਬਾਗ ਦੀ ਮੈਰ" ਸ਼ਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧਿਕ ਮਾਹਿਤ ਦੀ ਰਿਤਾਬ "ਵਿਕਲੀ ਧੰਜਾਬੀ ਧਾਰਮਾਲਾ" ਦਾ ਧੀਨਾ ਠੰਬਰ- 5 ਦੋਲੁਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋਕੇ ਚੋਠੋਂ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਧਾਠ- 1 "ਬਾਗ ਦੀ ਮੈਰ" ਯਹਾਂਂਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਵਰਨਮਾਲਾ ਅਤੇ ਲਗਾਂ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਦੁਹਰਾਈ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਏ ਛੇਟੇ- ਛੇਟੇ ਮੁਬਦਦ ਜੋੜਕੇ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਯਹੀਏ ਅਤੇ ਮਮਲੀਏ।

ਬਾਗ ਦੀ ਸੈਰ

1.

ਆਉ ਬਾਗ ਦੀ ਕਗੀਏ ਸੈਰ
ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਮੰਗਦੇ ਖੈਰ।
ਛੁਲਾਂ ਦੀ ਹੈ ਆਈ ਬਹਾਰ
ਰੰਗ ਬਰੰਗੇ ਖਿੜੇ ਹਜ਼ਾਰ।

ਬਹੁਤ ਛੁੱਲ ਖਿੜੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਵੱਖ- ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸੁਸਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਆਏ ਅਸੀਂ ਮਾਰੇ ਬਾਗ ਵਿਚ ਮੈਰ ਕਗੀਏ।

2. ਤਾਜ਼ੇ-ਤਾਜ਼ੇ ਲਟਕਣ ਫਲ,
ਕੁਦਰਤ ਰਾਣੀ ਦਿੱਤੇ ਘੱਲ।
ਠੰਢੀਆਂ-ਠੰਢੀਆਂ ਚੱਲਣ ਹਵਾਵਾਂ,
ਆਕਸੀਜਨ ਦੇ ਗੱਡੇ ਲਾਵਾਂ।

ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤੁਹਾਂ ਦੇ
ਤਾਜ਼ੇ- ਤਾਜ਼ੇ ਫਲ ਲੱਗੇ ਹੋਏ
ਹਨ ਅਤੇ ਫਲ ਕੁਦਰਤ ਤਾਵ
ਰੱਬ ਨੇ ਮੈਰੇ ਕਰਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ-
ਆਂ ਲਈ ਭੇਜੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ
ਇਲਾਵਾ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਠੰਢੀਆਂ-
ਠੰਢੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ
ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਆਕਸੀਜਨ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬਾਗ
ਵਿੱਚ ਮੈਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰ ਸਾਡਾ।

3. ਸੁਹਣੇ-ਸੁਹਣੇ ਪੰਛੀ ਪਿਆਰੇ,
ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਬੜੇ ਨਿਆਰੇ।
ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਕਈ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਨੇ,
ਸਭ ਦਾ ਮਨ ਬਹਿਲਾਉਂਦੇ ਨੇ।
ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮਨ ਚੁਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਮੈਰੇ ਕਰਦੇ ਮਮੇ ਮਾਨੂੰ
ਕਈ ਤੁਹਾਂ ਦੇ ਸੁਹਣੇ- ਸੁਹਣੇ
ਛੋਟੇ- ਛੋਟੇ ਕਈ ਤੁਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਰੇ-
ਧਿਆਰੇ ਯੰਡੀ ਵੀ ਦਿਖਦੇ ਹਨ।
ਇਹ ਯੰਡੀ ਕਈ ਤੁਹਾਂ ਦੀਆਂ
ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਮੁਝਕੇ ਮੈਰੇ ਕਰਨ
ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮਨ ਚੁਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਓਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਮੀਂ ਕੌਣਤਾ ਦੇ ਧਰਿਠੇ
ਤਿੰਨ ਧੌਰੇ ਧੜ੍ਹ ਲੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਮਾਓਿ ਹੁਣ ਇਸ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ
ਕਰਨ ਲਈ ਧੁੱਡੇ ਗਏ ਯੂਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਧੰਜਾਈ ਦੀਆਂ
ਕਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ। ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ
ਨਾਲ ਧੜ੍ਹਨ ਤੇ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਯੂਸ਼ਨਾਂ ਦੇ
ਉੱਤਰ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਸ ਧਾਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮੰਟ
ਕੁੱਝ ਅਤੇ ਯੂਸ਼ਨ ਧੜ੍ਹੇ।

ਧੂਮਨ-1. ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਦੀ ਬਹਾਰ ਆਈ ਹੈ ?

ਧੂਮਨ-2. ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਮਾਡੇ ਲਈ ਕੀ ਤੇਜਿਆ ਹੈ ?

ਧੂਮਨ-3. ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਗੈਮ ਬਹਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

ਧੂਮਨ-4. ਕੋਈ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਗੁਲਕੇ ਮਨ ਬਹਿਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ?

ਉੱਤੇਰ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਤੇ ਹਾਏ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਧੂਮਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਜਵੂਰ ਲਿਖ ਲਏ ਹੋਣਗੇ, ਆਤ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਂ ਦੀ ਲੁਕਾ ਕਰਾਂਗੇ।

ਉੱਤੇਰ-1. ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ।

ਉੱਤੇਰ-2. ਤਾਜ਼ੇ ਫਲ ।

ਉੱਤੇਰ-3. ਆਕਮੀਜਨ ।

ਉੱਤੇਰ-4. ਧੰਡੀ ।

ਮਾਝ, ਹੁਣ ਅੱਗੇ ਯਚਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀਏ।

4. ਕੋਇਲ ਕੂਹ-ਕੂਹ ਬੋਲੇ,
ਬੋਲ-ਬੋਲ ਵਿੱਚ ਮਿਸ਼ਗੀ ਘੋਲੇ।
ਪੀਹੂ-ਪੀਹੂ ਬੋਲੇ ਮੌਰ,
ਤੁਰਦਾ ਹੈ ਮਸਤਾਨੀ ਤੌਰ।

ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਕੋਇਲ ਕੂਹ-ਕੂਹ
ਕੁਕੇ ਮਿਸ਼ਗੀ ਵੱਡੇ ਮਿੱਠੇ ਬੋਲ
ਬੋਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
ਮੌਰ ਧੀਹੂ - ਧੀਹੂ ਕੁਕੇ ਬੋਲਦਾ
ਹੈ ਅਤੇ ਮਗਤੀ ਵਾਲੀ ਚਾਲ
ਚੱਲਦਾ ਹੈ।

5. ਪੈਲਾਂ ਪਾਵੇ ਖੰਭ ਫੈਲਾਵੇ,
ਨੀਲੇ-ਹਰੇ ਕਈ ਰੰਗ ਵਿਖਾਵੇ।
ਜਿਹੜੇ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੈਰ ਨੇ ਕਰਦੇ,
ਸਿਹਤ ਆਪਣੀ ਦਾ ਦਮ ਭਰਦੇ।

ਮੈਰੇ, ਜਦੋਂ ਯਾਗ ਵਿੱਠ ਨੱਚਦਾ
ਹੋਇਆ ਆਧੁਨੇ ਸੰਭ ਸਿਲਾਰਦਾ
ਤੋਂ ਤਾਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਰੇ ਅਤੇ
ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਇਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ
ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਛੋਕ ਸਵੇਰ ਦੀ
ਮੈਰੇ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਧੁਨੀ
ਸਿਹਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਿਆਲ ਰੱਖਦੇ
ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਰੇ ਕਰਨਾ
ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਮਾਡਿ, ਹੁਣ ਇਕ ਵਾਰ ਇਸ ਧਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਕੇ,
ਕਾਫ਼ਿਤਾ ਦੀ ਦੁਹਗਾਈ ਰਗੀਏ ਅਤੇ ਯੂਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ
ਲਿਖੀਏ।

1. ਯੂਸ਼ਨ - ਕੂਹ - ਕੂਹ ਕੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ?

2. ਯੂਸ਼ਨ - ਯੋਲਾਂ ਕੋਣ ਧਾਉਂਦਾ ਹੈ?

3. ਯੂਸ਼ਨ - ਮਮਤਾਨੀ ਤੌਰ ਕੋਣ ਤੁਰਦਾ ਹੈ?

ਮਾਡਿ, ਉੱਤਰ ਦੀ ਚਰਚਾ ਰਗੀਏ।

1) ਕੋਇਲ

2) ਮੈਰ

3) ਮੌਰ

ਇਸ ਕਾਫ਼ਿਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਯੜ੍ਹੋ ਅਤੇ
ਸਮਝੋ।